

חמשים ושלשה סדרים של התורה.

תקון ארבעים ושלשה

בראשית, שם את"ר יב"ש, וזהו נהר יחרב ויבש, באותו זמן שהוא יבש והיא יבשה, צווחים הבנים למטה ביחוד ואומרים שמע ישראל, ואין קול ואין עונה. זהו שכתוב אז יקראנני ולא אענה.

וכך מי שגורם שתסתלק קבלה וחכמה מתורה שבעל פה ומתורה שבכתב, וגורם שלא ישתדלו בהן, ואומרים שאין אלא פשט בתורה ובתלמוד, בודאי פאלו הוא יסלק את המעין מאותו נהר ומאותו גן. אוי לו, טוב שלא נברא בעולם ולא ילמד אותה תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שנחשב לו פאלו החזיר העולם לתהו ובהו, וגורם עני בעולם וארץ הגלות.

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא וכו', אמר רבי אלעזר: אבא, והרי קרא לו יבשה, מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כף למד תשובה לכל בני העולם, שאם אדם יחזור בתשובה, מוריד לה המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ, ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה הפלים וימים, זהו שכתוב ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקנה הפלים קרא ימים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה פתוב בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים ופרות שהן נשמות, כל אחד למינהו, אלו הנשמות שנגזרו מפסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים,

דאיהי מתשקיא מאורייתא דבכתב, דכלילא ג"ן סדרים דאורייתא.

תקונא ארבעין ותלת

בראשית תמן את"ר יב"ש, ודא איהו ונהר יחרב ויבש (שם ה), בההוא זמנא דאיהו יבש ואיהי יבשה, צווחין בנין לתתא ביחודא ואמריין שמע ישראל, ואין קול ואין עונה, הדא הוא דכתיב (משלי א כח) אז יקראנני ולא אענה.

והכי מאן דגרים דאסתלק קבלה וחכמתא מאורייתא דבעל פה ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמריין דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי פאלו הוא יסלק נביעו מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה פאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים עניותא בעלמא וארץ גלותא.

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא וכו' (בראשית א יא), אמר רבי אלעזר אבא

והא קרא ליה יבשה, מאן תדשא הארץ, אמר ליה ברי הכי אוליף תיובתא לכל בני עלמא, דאם בר נש יחזור בתשובתא, נחית לה נביעו דאסתלק, ומה דהוה יבשה קרא לה ארץ, ונהר דהוה חרב ויבש קרא ליה מקנה הפלים וימים, הדא הוא דכתיב (שם י) ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקנה הפלים קרא ימים, בההוא זמנא דאתקרי ארץ מה פתיב ביה (שם יא) ויאמר אלהים תדשא הארץ, לאפקא זרעין ואיבין דאינון נשמתין (דף פב ע"ב) כל חד לזניהו, אלין נשמתין דאתגזרו מפורסי יקריה, ואלין רוחין דאתגזרו ממלאכים, ואלין נפשין דאתגזרו מאופנים, כל חד אפיק לזניהו

כַּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינֵהוּ אֶת כָּל
אֶחָד כְּרֹאֵי. עֵץ פְּרִי - זֶה תַלְמִיד
חֶכֶם, עֵשֶׂה פְּרִי - זוּ בֵּת זִוְגוֹ, לְכָל
אֶחָד כְּרֹאֵי, (כָּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינוֹ).

וְעוֹד, עֵץ פְּרִי - זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, עֵשֶׂה פְּרִי - זֶה צְדִיק,
אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ - זוּ
הַשְּׂכִינָה, שֶׁכָּל הַזְּרָעִים נִכְלָלִים
בָּהּ, וְכֵן הַמְצוּהַ שֶׁל פְּרִיָּה
וְרִבְיָה, לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְזָרְעִים, זֶהוּ
שִׁפְתוֹב לֹא תִהְיֶה בְּרֹאֵה לְשִׁבֹת
יְצָרָה, וּמִי שֶׁמִּתְבַּטֵּל מִפְּרִיָּה
וְרִבְיָה, כְּאִלּוּ הִחְזִיר אֶת אוֹתָהּ
אָרֶץ יִבְשָׁה, וּמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה בְּרִכּוֹת,
כָּל אֶחָד לְפִי דוֹגְתוֹ, מִי שֶׁפּוֹגֵם
לְמַטָּה פּוֹגֵם לְמַעְלָה אֶת הַמְּקוֹם
שֶׁנִּגְזְרָה נִשְׁמָתוֹ.

תקון ארבעים וארבעה

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תְּרִ"י, שֵׁם א"ש,
וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם. מְאֹרֶת
כְּתִיב, חֶסֶד ו', זוּ תוֹרָה שֶׁבְּכֻתָּב.
מֵה זֶה מְאֹרֶת? זוּ תוֹרָה שֶׁבְּעַל
פֶּה, וְאֵף עַל גִּב שֶׁבְּאֹרֶה מְאֹרֶת
חֶסֶד זוּ לִילִית, שֶׁבְּעִים פְּנִים
לְתוֹרָה, וּמִשׁוֹם זֶה מְאֹרֶת בְּמְקוֹם
הַזֶּה, אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כִּי נִרְ
מְצוּהַ, וְתוֹרָה אוֹר זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר אֶת
הַמְּאֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת
הַמְּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה.
כֵּן מְצוּהַ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה, אֶת
הַמְּאֹר הַגָּדוֹל - סוּד הַעֲשִׂירִים,
וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן - סוּד הָעֲנִיִּים,
וּכְמוֹ שֶׁהִלְבְּנָה לוֹוֶה מִן הַשֶּׁמֶשׁ
וְאֵין לָהּ אוֹר אֶלָּא מִמֶּה דִּיהֵיב לָהּ
נוֹתְנַת לָהּ, כִּף הַשְּׂכִינָה אוֹמֶרֶת
לוֹוֶה עֲלֵי וְאֵין פּוֹרֵעַ, שֶׁכִּף צְרִיף
אָדָם לִהְיוֹת מְלוֹוֶה לְעֵנִי, וּכְמוֹ כֵּן
לוֹוִים הַפּוֹכְכִים וְהַמְזֻלּוֹת זֶה מְזָה,
וְהַמְּלֹאכִים זֶה מְזָה. וְסוּד הַדְּבָר
- וּמְקַבְּלִים זֶה מְזָה, כִּף לוֹוֶה
הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא הַלְּבָנָה הַקְּדוּשָׁה,

לְכָל חֵד כְּדָקָא יָאוּת, עֵץ פְּרִי דָא תַלְמִיד חֶכֶם,
עוֹשֶׂה פְּרִי דָא בֵּת זִוְגִיָּה, לְכָל חֵד כְּדָקָא יָאוּת,
(כָּל חֵד אִפִּיק לְזִנּוּי).

וְעוֹד עֵץ פְּרִי דָא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, עוֹשֶׂה
פְּרִי דָא צְדִיק, אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ
דָא שְׂכִינְתָא, דְכָל זָרְעִין אֲתַכְלִילֵן בָּהּ, וְהִכָּא
פְּקוּדָא דְפְרִיָּה וְרִבְיָה לְמַעַבְד אִפִּין וְזָרְעִין,
הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מה יח) לֹא תִהְיֶה בְּרֹאֵה
לְשִׁבֹת יְצָרָה, וּמֵאֵן דְאֲתַבְּטַל מִפְּרִיָּה וְרִבְיָה,
כְּאִלּוּ אֲחִזֵּר לְהֵיָא אָרֶץ יִבְשָׁה, וּמוֹנֵעַ בְּרִכְאָן
מִינָהּ, כָּל חֵד לְפּוֹם דְרִגְיָה, מֵאֵן דְּפָגִים לְתַתָּא
פָּגִים לְעֵילָא, לְאַתֵּר דְאֲתַגְזֵר נִשְׁמָתִיהּ.

תקונא ארבעין וארבע

בְּרֵאשִׁית, תַּמָּן תְּרִ"י תַּמָּן א"ש, וְעַלֵּיהֶוּ
אֲתַמַּר (בראשית א יד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם, מְאֹרֶת כְּתִיב חֶסֶד
ו' דָא אוֹרִיָּתָא דְבְּכְתָב, מֵאֵי מְאֹרֶת דָּא
אוֹרִיָּתָא דְבְּעַל פֶּה, וְאֵף עַל גִּב דְּאוּקְמוּהָ
מְאֹרֶת חֶסֶד דָּא לִילִית, שֶׁבְּעִין אֲנַפִּין
לְאוֹרִיָּתָא, וּבְגִין דָּא מְאֹרֶת בְּהֵאֵי אֲתֵר, הֵיָא
דְאֲתַמַּר בָּהּ (משלי ו כג) כִּי נִרְ מְצוּהַ, וְתוֹרָה אוֹר
עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְעַלֵּיהֶוּ אֲתַמַּר (בראשית א
טז) אֶת הַמְּאֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת
הַמְּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה.

הִכָּא פְּקוּדָא לְמַעַבְד צְדָקָה, אֶת הַמְּאֹר
הַגָּדוֹל רְזָא דְעֵתִירִין, וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן
רְזָא דְמִסְפְּנִין, וּכְמָה דְסִיְהֵרָא לוֹוֶה מִן שֶׁמֶשׂא,
וְלֹא אֵית לָהּ נְהוּרָא אֶלָּא מִמֶּה דִּיהֵיב לָהּ
שֶׁמֶשׂא, הִכִּי שְׂכִינְתָא אֲמַרֶת לוֹוֶה עֲלֵי וְאֵין
פּוֹרֵעַ, דִּהִכִּי צְרִיף בְּרִ נֶשׁ לְמַהוּי מְלוֹוֶה
לְמִסְפְּנָא, וּכְגוּוֹנָא דָא לוֹוִין פְּכֻבִיא וּמְזֻלִי דָא
מִן דָּא, וּמְלֹאכִיא דָא מִן דָּא, וְרְזָא דְמַלְהָ
וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, הִכִּי לוֹוֶה שְׂכִינְתָא דְאֵיהִי